

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

ÅRSRAPPORTER
FRA
FORSKERGRUPPENE
2012

Innholdsfortegnelse

Arkitektur og byforskning	1	Siri Lexau
Digital kultur	3	Daniel Apollon
Elektronisk litteratur	12	Scott Rettberg
FORSE Forskargr. i samfunn og språkendring	22	Gunnstein Akselberg
Gresk og latin	24	Pär Sandin
Historie, retorikk og resepsjon	26	Erik Bjerck Hagen
LaMoRe Language Models and Resources	27	Koenraad de Smedt
Mediterran kunst	29	Bente Kiilerich
Mellomalderfilologi	31	Odd Einar Haugen
Namnegransking	34	Torodd Kinn
Nordisk grammatikk og semantikk	35	Torodd Kinn
Rett, retorikk og litteratur	36	Arild Linneberg
Teater – Scene og scenisk uttrykk	38	Tor Trolie
THR Tekst, handling, rom	40	Lars Sætre
Visuell kultur	44	Sigrid Lien

Forskergruppene ASKeladden, Naturens kulturhistorie og Kjønn og litteratur har ikke sendt inn årsrapporter for 2012. Tekst, diskurs og fagkommunikasjon har rapportert for forskerne enkeltvis, ikke for gruppen som helhet. Forskerne har ikke tilknytning til LLE, og er ikke tatt med her.

Tekst, diskurs og fagkommunikasjon har ikke lenger den forankringen de opprinnelig hadde til LLE, og en må vurdere om gruppen fortsatt skal regnes som en forskergruppe ved LLE.

Årsrapport for 2012, forskergruppen Arkitektur og byforskning

Forskergruppens leder pr. 1. januar 2013: Siri Skjold Lexau

Forskergruppens øvrige medlemmer:

Eksterne medlemmer fra:

Bergen Arkitektsskole (rektor Sixten Rahlff)

Hordaland fylkeskommune (fylkeskultursjef Anna Alisa Tryti og fylkeskonservator Per Morten Ekerhovd)

Byantikvaren i Bergen (byantikvar Johanne Gillow).

I tillegg et nasjonalt nettverk på ca. 90 fagfolk fra universiteter, museer og offentlig forvaltning

Forskergruppens aktiviteter i 2012

Seminarer:

22.03. Siri Skjold Lexau, professor UiB: Gjenoppbyggingen av Neues Museum i Berlin. Arkitektur, kulturminnevern og museumsformidling.

19.04. Svein Hatløy, arkitekt og tidligere rektor BAS: Byforming tek til i makro-målestokk,

24.05. Eva Røyrane, journalist BT: Fabrikkbyane i Sogn og fjordane

14.06. Heldagsseminar viet problemstillinger, dokumentasjon og forvaltning av etterkrigstidens arkitektur på Vestlandet

Hans-Jacob Roald, arkitekt og planlegger i Bergen kommune: Byplanen - modernitet og modernisme - ett og det samme?

Janne Wilberg, byantikvar i Oslo: utfordringer i bevaringen og utviklingen av det 20. århundrets arkitektur

Inger-Lena Gåsemyr, rådgiver i Hordaland fylkeskommune: Det gamle i det nye.

Ole Vegard Skauge, prosjektleder, Eiendomsavdelingen, UiB: Universitetet i Bergens forvaltningsplaner. Villaveien 9 som case study

Siri Skjold Lexau, professor i kunsthistorie, UiB: Reguleringsplanen for Nygårdshøyden 1963, og bygningene som kom opp.

10.10. Åge Vallestad, overarkitekt, Bergen kommune: Omvisning i den japanske vennskapshagen på Store Milde. De forskjellige delene av hagen, om tilblivelsesprosessen, om bakgrunnen for japansk hagekunst og de mest grunnleggende forskjellene mellom vestlig og japansk romoppfattelse.

Nordhagen-konferansen 2012

Vidar Trædal, informasjonsansvarlig antikvar, Byantikvaren i Oslo: *Carl Berners Plass på "gul liste" - objekt- eller byplanvern?*

Marie Louise Anker, fylkesantikvar, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Guest Professor in Heritage Conservation ved Xi'an University of Architecture and Technology, Shaanxi, China og

president i ICOMOS Norge: *Kulturminnene vi ikke ønsker at er kulturminner*

Jacob Schroll, arkitekt og lærer på BAS: *On the Brink – Growing Sandviken*. Diplomoppgave BAS, 2012.

Tina KM Sinclair, arkitekt og planlegger, arkitektgruppen Cubus: *Tjærelukt og saltutslag-verneverdier som katalysator for nye opplevelser i Reperbanekvartalet*

Espen Rahlff, arkitekt, 3RW og lærer på BAS: *Reguleringsplanen for Bontelabo-området. Bergenhus festning og det verneverdige kjølelagerets gigantiske boks.*

Ole Vegard Skauge, rådgiver, Hordaland fylkeskommune: *Lars Hilles gate. Seire, trusler og tap. Status 2012.*

Mottatt støtte (småforsk eller instituttmidler), og bruken av disse.

Har mottatt 15 000 til løpende seminarvirksomhet og sommerseminar våren 2012, 15 000 til Nordhagen-konferansen i november 2012. Tildelingene er benyttet til disse formålene, med mindre bilagene er kommet for sent inn.

Forskergruppens planer for 2013

Dessverre er det stipendiat-tørke på dette fagområdet innen kunsthistorie, manglende personalressurser gjør det også nødvendig å etablere nettverk utenfor UiB. Det er imidlertid fullt mulig for stipendiater å legge fram poenggivende innlegg til forskerutdanningens opplæringsdel og få kvalifiserte tilbakemeldinger, men forskergruppens program for våren 2013 er ikke klart ennå.

04.01.2013, Siri Skjold Lexau

**Forskergruppe for digital
kultur
Digital Culture Research Group
LLE/ UiB**

Annual activity report 2012

Financing from the department

(Only internal funding from LLE to the research group reported)

Spring 2012: 19674 kr

Workshop *Digital Methods Initiative* Amsterdam and travel expenses of David Berry
– Keynote on creativity in digital media

Autumn 2012: 11400 kr

Visit for Nadine Desrocher Des. 2012 and Workshop "EXPLORING PARATEXTS IN DIGITAL CONTEXTS, A ONE-DAY WORKSHOP ORGANIZED BY THE DIGITAL CULTURE RESEARCH GROUP AT THE UNIVERSITY OF BERGEN "(kindly co-financed by Université de Montréal)

Plans for 2013

- Maintain the high level of activity of 2012
- Develop a structured peer –review /criticus function for doctoral presentation given by PhD candidate allowing to award them academic credits (ECTS)
- Foster co-authoring of level 2 papers and other high ranking publications as part of the research group activities
- Maintain and develop further the EAT PHD summer school structure (next summer school June 2013 at Technische Universität Dresden)
- Create attractive settings for master students to present their project
- Foster research funding applications

Members of the research group

In alphabetic order:

Senior researchers and lecturers:

1. Daniel Apollon, LLE
2. Rolf Beev, LLE
3. Myriam Coco, IFI
4. Hilde Corneliussen, LLE
5. Leonardo Flores, Fullbright Professor, LLE
6. Davin Hackman, Fullbright Professor, LLE (vår 2012)
7. Daniel Jung, LLE
8. Scott Rettberg, LLE
9. Kolbjørn Slethei (emeritus) LLE
10. Jill Walker, LLE

Postdoctoral researchers

1. Luciana Gattass Brown Univ. / LLE
2. Eric Rasmussen, LLE / from Autumn 2012 University of Stavanger

PhD researchers

1. Helge Fischer (TU Dresden UiB Vår 2012)
2. Silje Hommedal, LLE
3. Daniel Jung, LLE
4. Melissa Lucas (guest PhD researcher Univ Washington, Seattle).
5. Denisse Bellini Morales, LLE
6. Elisabeth Nesheim, LLE
7. Martina Reitmaier (TU Dresden / UiB Vår 2012)
8. Gilda Seddighi, SKOK, UiB
9. Patricia Tomaszek, LLE
10. Cecilie Wian, LLE

Master students

1. Sylvia Keala Duerr (masterstudent infomedia / admorg at UiB)
2. Kristina Nielsen, LLE
3. Monica Roos
4. Morten Sørreime (delvis permisjon)
5. Martin Swarling (LLE)
6. Vibeke Valkner, LLE

Postmaster

- Laetitia Lechatton (UiB)

External associated members

1. Nadine Desrochers (Ass. Prof. Université de Montréal, from autumn 2012)
2. Karolina Dimitrow Devold (PhD stip. HiL Lillehammer)

3. Mélanie Fraisse (PhD researcher, LISEC, Univ strasbourg)
4. PhD candidate Fanny Verrax, Centre for the Theory of Science at UiB

Bachelor students active in the research group

1. Stig Andreassen, LLE
2. Sunniva Berg, LLE
3. Helene Helgeland, LLE

Research Group leader 1. januar 2013

Daniel Apollon

Doctoral defenses in Digital Culture in 2012

1. Helge Fischer (cotutelle TU Dresden UiB Spring 2012): “*Know Your Types! Conceiving a Frame of Reference to Analyze the Adoption of E-Learning Innovations within Higher Education.*”
2. Martina Reitmaier (cotutelle TU Dresden / UIB Vår 2012)

2012 activities in the Digital Culture Research Group

30 January 2012

Jill Walker introduced the Android based Evertale app "*A Tool that maps your Life's Journey*" and the "*Crowdsourcing Mobile Data*" project.

Denisse Bellini and **Daniel Jung** initiated the feedback session from a socio-cultural perspective.

Daniel Apollon introduced perspectives from Vladimir Propp's structural functionalist approach to narrativity applied to digital diaries.

Presentation and finalisation of projected research group activities for Spring 2012 building upon incoming suggestions.

13 February 2012

Davin Heckman's Fulbright Lecture: *Literature in a Time of Media Change*

13 February 2012

Jannis Androutsopoulos, Univ Hamburg « *Multilingual practices on Facebook: five principles of 'networked multilingualism' and a case study* » and « *Sociolinguistic and discourse analysis of social media data* ». In collaboration with the Electronic Literature Research Group at LLE and the Future project at IF/UiB

13 February 2012

David Berry and **Sean Ryder**: "*Digital Humanities and the New Aesthetic*". In collaboration with the Electronic Literature Research Group at LLE.

27 February 2012

Associate Professor in Political Science **Jan Oskar Engene**, Dept. of Political Science at UiB « *Net extremism* » After the Utøya massacre, the need to investigate diverse forms of net-based extremism has been widely acknowledged in Norway. Associate Professor in Political Science Jan Oskar Engene, Dept. of Political Science at UiB, a recognised expert within the field of extremism and terrorism.

Master student in digital culture **Laetita Lechatton** presented and demoed the software prototype *Søkrat, A Prototype of a Conversation Machine*. Laetitia Lechatton created the conversational machine Søkrat as part of her master thesis and worked in collaboration with software programmer **Arne Halvorsen**.

13 March 2012

Data is Political symposium organized by KHiB (<http://dataispolitical.net>) In collaboration with the Electronic Literature Research Group at LLE. Members of the Digital Research Group were invited.

13 March 2012

Joint session with Electronic Literature : guest speaker **Michelle Teran** demoed and commented her project *Folgen*. *Folgen* (2011) draws on the existing narratives of amateur video makers found on YouTube to build a multi-layered media landscape of Berlin.

April-Mai 2012, LISEC Université de Strasbourg

Three Doctoral research seminars held by **Daniel Apollon** at LISEC Université de Strasbourg on the themes: “*Applications of Correspondence Analysis til user studies*”, “*Concrete Strategic Action Theory, habitus and individualization*”, “*Individualization Theory and Self Reflexivity perspectives*”.

Presentation In collaboration with the Tech&Co Research Group, LISEC, UdS, **Daniel Apollon**: “*The problem with Technology Acceptance Models (TAM)*.”

Face to face project oriented *dialogue workshops* on methodology in research culture held with doctoral researcher at LISEC/ UdS (**Sandra Meza, Corinne Obstetar, Manuel Schnewelle, Nguyen Tan Dai, Mélanie Fraisse, Badara Ndior, Mihaela Rositoru, Jeanette Maarrawa**)

17 April 2012

Elisabeth Nesheim, postmaster, LLE & **Mélanie Fraisse**, LISEC, UdS: “*Haptic computer, biometry and body representations*”. Skype mini workshop and project brainstorming UIB LLE / Strasbourg.

21 May 2012

Doctoral lecture **Helge Fischer** (cotutelle TU Dresden UiB): “*Heuristic frame of reference vs. grounded theory vs. M. Weber's "idealtypische Verfahren": How to come to terms with the diffusion and adoption of e-teaching in higher education.*”

22 May 2012

Doctoral defense **Helge Fischer** (cotutelle TU Dresden UiB), PhD thesis: “*Know Your Types - Konstruktion eines Bezeugs zur Analyse der Adoption von E-Learning-Innovation in der Hochschullehre*” (1. opponent: dr. Frank Helten, Berlin Institute of Social Research, 2. opponent: dr. Klaus Wannemacher, HIS Hochschul- Informations-System Gm, Hannover, PhD committee leader dr. art. Alois Pichler, Department of Philosophy, Universitet i Bergen)

24May 2012

Doctoral lecture **Martina Reitmaier** (cotutelle TU Dresden UiB): "*What is the relation between software engineering and psychological aspects of e-learning development?*"

25May 2012

Doctoral defense **Martina Reitmaier** (cotutelle TU Dresden UiB), PhD Thesis "*Erstellung von digitalen Lernangeboten. Empirische Untersuchung der Projektphasen, Personen und Interaktionen bei Medienentwicklungsprojekten, Qualitätsaspekte und deren Zusammenhänge mit den Projektprozessen.*" (1. opponent: dr. Heribert Popp, University of Deggendorf, 2. opponent: dr. Helmut M. Niegemann, University of Erfurt, PhD committee leader Claus Huitfeldt, Universität i Bergen

6 June 2012

Gilda Seddighi, SKOK/UiB "*Philosophy of social science: Emotion and Communication in the theories of Bourdieu and Luhmann: The case of Facebook interactions*"

postdoc **Luciana Gattass** (Univ Rio de Janeiro) present from her PhD dissertation "*Digital Literature: Theoretical and Aesthetic Reflections*" (joint event with the Digital Literature Research Group)

6 June 2012

Seminar presentation for the PhD grade **Denisse Bellini Morales** "*INTERSECTIONALITY: A THEORETICAL AND METHODOLOGICAL CHALLENGE*"

1 June 2012

Patricia Tomaszek, Doctoral presentation: "*Textual Presence and Control in Electronic Literature*".

4 June 2012

Hilde Corneliussen "*A Theoretical Framework for Understanding Individuals' Complex Relationships with Technology*" feedback from invited guest Prof. **Ellen Mortensen**, SKOK.

5 June 2012

Event at Studentsenteret Holberg Prize to **Manuel Castells** and alumni lunch and Crash course by **Daniel Apollon** "*Manuel Castells and network power - A short critical presentation of Manuel Castells' Global Networked Society*" and informal discussion of Castells' talk afterwards

11 June 2012

Digital Methods Workshop with **Richard Rogers** “The End of the Virtual: Digital Methods “ and **Sabine Niederer**, Univ Amsterdam “*Mapping & Clouding: Employing Digital Methods*“

13 June 2012

Presentation of **Sylvia Keala Duerr**’s master thesis *project "Leadership in Computer Games"*, in collaboration with Inst. Adm.Org and Inst, Infomedia, SV, UiB.

13 June 2012

Patricia Tomaszek and Daniel Jung presented a chapter/ paper from each of their PhD Project

1 September - 11 September 2012

Education & Technology European Summer School in Linz, Austria

Master, post master candidates from UiB (**Sylvia Keala Duerr, Laetitia Lechatton**) presented and refined PhD-level research project ideas.

PhD candidates from Digital Culture (**Elisabeth Nesheim, Daniel Jung**) gave project and project progression presentations.

Scientific staff from the Faculty of Humanities at UiB (**Myriam Coco, Daniel Apollon**) contributed with two keynotes, workshops and supervision of project sessions.

Two special PhD workshops on the theme “*The PhD Research Process – Placing the Author in the centre of His/Her work*” where held by Daniel Apollon at Institut für Medienpädagogik, IKT und E-Learning Lehrende an der PH und der Adalbert Stifter Praxishauptschule , Private Pädagogische Hochschule der Diözese Linz.

Visit of Ars Electronica in Linz (<http://www.aec.at/news/>) was organised

17 September 2012

Leonardo Flores, Fulbright Professor, University of Puerto Rico /Uib

“Literary Scholarship 2.0: Reinventing Traditional Critical Practices for the Digital Age”

Melissa Lucas, PhD Student at the University of Washington, Seattle / Visiting PhD researcher at LLE “*Image-text interaction in various media*”

27 September 2012

Silje Hommedal, PhD candidate LLE held her Seminar presentation for the PhD grade “*Diskursen om dataspel - eit kjønna perspektiv på dataspel.*”

1 October 2012

"Wikipedia evolution : A research framework" **Daniel Apollon**, Digital Culture, LLE/ UiB.

"Diasporas online and Core Questions: Grappling with the same-old, same-old" PhD candidate **Daniel Jung**, Digital Culture, LLE/ UiB

Report from the EAT2012 PhD Summer School in Linz, Austria 1-11 September 2012.

"Leadership, leader types in computer games", Sylvia Keala Duerr, Master student at AdmOrg/ InfoMedia at UiB in collaboration with the Digital Cultural Research Group

15 October 2012

Common Session with the Electronic Literature Research Group at LLE: UiB Digital Culture students **Sunniva Berg** and **Helene Helgeland** presented their research at the *first Nordic Digital Culture Summer School*: <http://digitalculturesummerschool.blogspot.fi/> in Pori, Finland. Sunniva Berg presented her research on "*The materiality of e-books*" with a specific focus on Norwegian publishing and Helene Helgeland addressed "*The portable place*" — considering how we adopt spatial metaphors in a variety of different network contexts. Both Sunniva and Helene are developing their presentations into longer papers.

29 October 2012

"Girls and Gaming" presentation by PhD candidate Silje Hommedal, Digital Culture, LLE

"Interpreting online discussions about environmental ethics" PhD candidate **Fanny Verrax**, Centre for the Theory of Science at UiB

"Socrator - further steps in designing a conversational machine"
Presentation by postmaster student Laetitia Lechatton, Digital Culture, LLE/ UiB

12 November 2012

Skype field research report from Cochabamba, Bolivia by Skype "*Bolivian Women and Internet*", PhD candidate **Denisse Bellini**, Digital Culture, LLE/ UiB.

"The Kyev Archives of Computer History – opportunities for further research" **Rolf Beev**, Senior Lecturer at LLE/UiB. A presentation of work-in progress about a newly opened archive in Kyev, Ukraine, containing documents regarding the development and evolution of computers in the former Soviet Union.

26 November 2012

"Philipp K. Dick, Androids, Posthumans and more – A Quick intro to main themes in Philipp K. Dick's work" Presentation held **by Kristian Bjørkelo**, Lecturer at LLE.

6 December 2012

Exploring Paratexts in Digital Contexts, A one-day workshop organised by the Digital Culture Research Group at the University of Bergen Welcome and opening remarks (Daniel Apollon LLE)

Keynote by **Nadine Desrochers**, Université de Montréal (UdM), School of Library and Information Studies, *"Making the Epitext Peritextual: A Reflection on the Effects of the Digital Shift on the Study of Cultural Products and their Actors"*

Talk by **Patricia Tomaszek**, PhD researcher, LLE *"The Web is Paratextual: An Exploration of the Web's Architecture from a Paratextual Perspective"*

Talk by **Daniel Apollon**, Associate Professor in Digital Culture LLE, *"Text without End: The Digital Fate of the Critical Apparatus in Wikipedia"*

Project Presentation s, Research and Analysis, Moderator: **Nadine Desrochers**, UdM:

Scott Rettberg , Associate Professor in Digital Culture, LLE /UiB *"ELMCIP Knowledge Base on Electronic Literature"*

Dag W. Aksnes Research Professor NIFU-STEP /Univ-Library UiB, **"Analysing Research Trends using Bibliographic Databases"**

Daniel Apollon, Associate Professor in Digital Culture, LLE /UiB, Book project *"Digital Critical Editions"*

Leonardo Flores, Fulbright Professor in Digital Culture at LLE, *"Hardening Arteroids: Challenges in Creating a Critical Edition of a Born-Digital Work"*

Signe Lidén, Artist: *"The Cold Coast Archive"*

10 December 2012

Skype workshop with LISEC, Univ Strasbourg
"Body and Visuality" by **Elisabeth Nesheim**, Digital Culture, LLE at UiB

"Biometry in School, The Hand and Visions of the Body" by **Mélanie Fraise**, Université de Strasbourg, LISEC (by Skype)

UiB Electronic Literature Research Group: 2012 Annual Report

Composition of the Research Group

The research group in electronic literature is mainly composed of researchers in Digital Culture working on the topic of electronic literature. Researchers associated with the ELMCIP Knowledge Base project, visiting Fulbright scholars, and other guest researchers also frequently join in our meetings.

In 2011, the following were frequent participants in our activities:

- Associate Professor Scott Rettberg (leader)
- Professor Jill Walker Rettberg
- Researcher Eric Rasmussen (ELMCIP)
- Stipendiat Patricia Tomaszek
- Stipendiat Elisabeth Nesheim

External/visiting members:

- Fulbright Scholar Davin Heckman (2011-2012)
- Fulbright Scholar Leonardo Flores (2012-2013)
- Luciana Gattass (SPIRE Guest Researcher from Brazil) (Fall 2012)
- Thomas Brevik (Librarian, Landås Library)
- Aud Gjersdal (UiB Library)
- Talan Memmott (Blekinge Institute of Technology)
- Michelle Teran (KHiB)
- Rob Wittig (University of Minnesota at Duluth)

Research Group Activities in 2012

The Electronic Literature Research group was initiated in 2011, though members of the group have regularly organized research activities for the past five years under the umbrella of the Digital Culture research group, with which it is still closely affiliated. A number of joint meetings with the Digital Culture research group were held in 2012, and PhD researcher training is administered jointly through the two research groups. The research group met regularly. Weekly meetings were held each Friday during the academic year focused on the development of the ELMCIP Knowledge Base and research following from it. In Fall 2012, these meetings served as an aspect of research-led teaching, as undergraduate students from the course DIKULT 207: Praktisk forskingstrening i digital humaniora: utvikling av ein vitenskapelig database om elektronisk litteratur were invited to join and participate. Additional meetings were held focused on other research topics related to electronic literature, frequently including guest lecturers. A number of special events and guest lectures were held during this period, which are outlined below. Research group members published research and disseminated research at a number of international academic conferences in this period.

Research Group Special Events and Research Meetings

Partnership Meeting with Bergen Public Library

23.02.2012: Meeting leadership of Bergen Public Library, to discuss ELRG participation in Digital Arenas project and other future collaborations.

Co-organized Conference with KHiB: Data is Political

15.03.2012: Our research group help to co-organize and secure VERDIKT event funding (50.000 NOK) for a conference principally organized by the Bergen National Academy of Art and Design, "Data is Political": <http://dataispolitical.net> a symposium on art, design, and the politics of information. Designers, artists, scientists discuss the aesthetic, ethical and spatial dimensions of information and its relation to power, the production of knowledge, and construction of urban spaces. The symposium took place at the Bergen Public Library.

Meetings on to Develop Consortium on Digital Humanities Databases and Visualization

21.02.2012: HERA Matchmaking event in Berlin.

27.02.2012: Meeting with Joergen Schaeffer, University of Seigen.

01.03.2012: Meeting with Andrew Salway, UniResearch.

07.03.2012: Meeting with UiB Visualization Research Group (Infomedia).

06.03.2012: Meeting with Oliver Grau, Danube University Krems.

08-09.03.2012: Meeting in Tallinn with David Lamas and Scholarly Technology Group, University of Tallinn.

19-22.03.2012: Meetings, Portugal in Porto with Rui Torres, Manuel Portela, Johanna Drucker and Po.Ex project.

02.04.2012: Meeting at UiB with Isto Huivila, Uppsala University.

Electronic Literature Reading: Folgen

12.03.2012: Performance of work-in-progress by Michelle Teran.

Guest Lecture: "Literature in a Time of Media Change"

12.04.2012: Fulbright lecture by Davin Heckman.

Research Presentations in the USA

17.04.2012: ELMCIP Knowledge Base Workshop, School of the Art Institute of Chicago.

18.04.2012: ELMCIP Knowledge Base research presentation, Electronic Visualization Lab, Univeristy of Illinois at Chicago.

19.04.2012: Digital Humanities and Drupal Database meeting, University of Chicago Library.

23.04.2012: ELMCIP Knowledge Base research presentation and meetings with Lev Manovich, Jeremy Douglass, Software Studies lab at UC San Diego.

24.04.2012: Scott Rettberg electronic literature lecture at University of Southern California.

25.04.2012: ELMCIP Knowledge Base research presentation and meeting with the Transcriptions Lab (Alan Liu, Rita Raley et al.), University of California at Santa Barbara.

26.04.2012: ELMCIP Knowledge Base research presentation and meeting with Stanford Literary Lab (Matthew Jockes, Franco Moretti, et al.), Stanford.

27.04.2012: Meeting with Howard Rheingold, San Francisco.

Lecture: "Distributed Matters: Production of Presence and the Augmented Textuality of VR"

07.05.2012: Guest presenter Luciana Gattass

Lecture: "Textual Presence and Control in Electronic Literature"

01.06.2012: Patricia Tomaszek's vitenskapsteoretisk innlegg

Lecture: "Literary Scholarship 2.0: Reinventing Traditional Critical Practices for the Digital Age"

17.09.2012: Fulbright scholar Leonardo Flores

Presentations by UiB participants in the Nordic Digital Culture Summer School 2012

17.09.2012: BA Thesis presentations by Helene Helgeland and Sunniva Berg

Meeting at Trinity College Dublin to Discuss Possible Development of Joint PhD program in Digital Arts

20-21.09.2012

Guest Lecture: "Books in the Digital Era in Norway"

04.10.2012: Øyvind Prytz from Kulturrådet.

Exhibiting and Curating Electronic Literature

30.10.2012: Hosted by the Electronic Literature Research Group at the University of Bergen

Funded by UiB, Bergen kommune and Norges forskningsråd

Daytime seminar sessions: Hordaland Kunstsenter

Evening performances: Galleri 3.14

This workshop, which will include participants from Bergen cultural institutions and UiB researchers, as well as international expert speakers, was intended to examine the growing trend towards the exhibition of electronic literature in art venues, such as museums and galleries, and to examine models of curating and exhibiting electronic literature in these environments. In addition to providing an opportunity for discussion and analysis of what happens to the situation of digital literary artifacts when they are presented in gallery environments, this workshop will provide an important planning opportunity.

The Electronic Literature Organization conference, which has traditionally been a biennial conference hosted in the USA, is in 2013 moving to an annual schedule, with a European host in alternating years. The first European iteration will be hosted in Paris, by Paris 8 University, in 2013, and then in Bergen in 2015. The ELO conference includes an academic congress, readings and performances, and exhibitions of electronic literature in art venues. By focusing attention on the issues, challenges, and conceptual opportunities offered in curating and exhibiting electronic literature, we also hope to identify and develop relationships with partners for the eventual production of a superb set of exhibitions in affiliation with the 2015 ELO Conference.

The program of the seminar was as follows:

10:00-10:30 About the ELO, the ELO conference series and plans for ELO2015 in Bergen: Scott Rettberg (UiB), Nick Montfort (MIT), Roderick Coover (Temple U)

10:30-11:30 Exhibitions of Electronic Literature

Dene Grigar (Washington State U): Exhibiting Electronic Literature

Kristian Pedersen: Gasspedal Animert exhibition in Oslo

Mark Daniels and/or Simon Biggs (U of Edinburgh) via Skype: the ELMCIP exhibition in Edinburgh

11:30-12:00 Break

12:00-13:00 Collections, libraries and archives

Søren Pold (Aarhus U): Exhibiting Electronic Literature with libraries

Rui Torres (U Fernando Passoa): Po-Ex archive and exhibition possibilities

Talan Memmott (Blekinge Institute of Technology): The ELMCIP European Anthology of Electronic Literature

13:00-14:00 Lunch (Restaurant Pascal, Valkendorfs gate 8)

14:15-14:45 Sissel Lillebostad (coordinator MA in Creative Curating, KHiB): How does a curator think?

14:45-15:45 Panel: Bergen curators, editors and organisers

Anne Marthe Dyvi (BEK), Malin Barth (3.14), Elisabeth Nesheim (Piksel)

How do we think about curating new media art or literature? What constraints and possibilities are there in the spaces we use and our communities?

15:45-16:30 Discussion groups: crafting a call for works

Group leaders: Jeremy Welsh (KHiB), Maya Økland (KNIPSU), Rebekka Kvelland (Litteraturhuset i Bergen), Randi Grov Berger (Entree), Sverre Helge Bostad (Bergen offentlige bibliotek)

What are the most important things to keep in mind when formulating a call for works for the ELO conference exhibitions? What do we need to think about in terms of venues and communities in Bergen?

16:30-17:00 Plenary discussion and summary

20:30-23:00 Readings, Screenings and Performances at Gallery 3.14

"An Evening of Digital Narratives and Poetry"

Michelle Teran, Roderick Coover, Nick Montfort, Scott Rettberg, Talan Memmott, Kristian Pedersen, Rui Torres

Presentation: "Building the Brazilian Electronic Literature Collection"

06.12.2012: Luciana Gattass, SPIRE Guest Researcher

Presentation: "Research in Multimodal Nordic Digital Literature"

06.12.2012: Melissa Lucas, Guest Researcher from the University of Washington

Externally funded research applications

A number of grant applications were submitted via the research group during this period, including an EU FP-7 ICT proposal, a HERA preliminary proposal, a FRIHUM proposal, a SPIRE proposal, a NORAM proposal.

In 2012, the research group submitted three major grant applications: to the EU FP7 ICT framework "PRO-CRED: Promoting Cultural Resources through Extensible Databases", to HERA – outline proposal "ETD: Exhibit the Database", and to the Norwegian Research Council FRIHUM "The Electronic Literature Lab: Developing Macroanalytic Digital Humanities Research on Electronic Literature." Regrettably none

of the three were funded, though the FRIHUM project scored very well, with an overall score of 6/7 and a very positive review. Taking the reviewers comments into consideration we intend to resubmit this project in 2013 via FRIHUM or another NFR framework, and in any case will use it as a guideline for our groups research strategy in the next few years.

The research group was awarded småforskmidler funding of 80.000 NOK for two activities: a Digital Humanities research trip to the USA, during which Scott Rettberg and Jill Walker Rettberg presented the ELMCIP Knowledge Base to leading digital humanities researchers at seven institutions in Chicago and California, and a seminar focused on Exhibiting and Curating Electronic Literature, held in Bergen in September 2012.

With KHiB we were awarded we were awarded 50.000 NOK from VERDIKT for the March 2012 "Data is Political" seminar.

Bergen Kommune co-funded the Exhibiting E-Lit seminar with a grant of 35.000 NOK.

SPIRE funding of 90.000 NOK was received funding two three-month post-doc guest researcher stays, Luciana Gattass from Brazil in 2012 and Natalia Federova from Russia in 2013.

Excursion funding of approximately 50.000 NOK was awarded to bring undergraduate DIKULT students to the ELMCIP conference in Edinburgh.

NORAM funding of 150.000 NOK was secured from SIU, which will fund teaching and researcher exchanges between the research group and three institutions in the US (University of West Virginia, Temple University, and University of Minnesota at Duluth) and pilot joint undergraduate / MA level course in collaborative creativity in new media, to be held in Bergen in August 2013.

Research Project Led by the Electronic Literature Research Group

ELMCIP

The ELMCIP (Electronic Literature as a Model of Creativity and Practice) project, led by Scott Rettberg, which is funded from June 2010-June 2013, continued to be a main focus of activity of the research group. Development of the ELMCIP Knowledge Base (<http://elmcip.net/knowledgebase>), which is UiB's main research output for the project, was the center of much activity. During the year the project moved from a prerelease stage to an active digital humanities database, which now includes more than 5.000 records documenting works of electronic literature, critical writing, authors, publishers, organizations, events and teaching resources in electronic literature. It is now widely recognized as an important research infrastructure for the international field of electronic literature.

Each Friday weekly meetings are held involving the team working on the Knowledge Base. Members of the Bergen ELMCIP team active in 2012 included:

- Scott Rettberg (project leader)
- Elisabeth Nesheim (MA student / research assistant)
- Jill Walker Rettberg

- Patricia Tomaszek (PhD student)
- Thomas Brevik (librarian at Sjøkrigsskolen)
- Eric Rasmussen (Post-doc Researcher)
- Davin Heckman (Fulbright)
- Leonardo Flores (Fulbright)
- Stein Magne Bjørklund (Programmer)
- Aud Gjersdal (UiB Library)
- Luciana Gattass (SPIRE guest researcher)
- Melissa Lucas (guest researcher from U of Washington)

Because the Knowledge Base is an active research database which UiB agreed to support and develop for five years beyond the period of the grant, we are actively pursuing further funding for staff and resources to support its continued development beyond 2012.

In 2012, members of the research group also participated and presented at the ELMCIP seminar "Electronic as/in Performance" at the Arnolfini in Bristol 03-05.2012, and the final ELMCIP conference and exhibition "Remediating the Social" held in Edinburgh 01-03.11.2012. Individual presentations are outlined below.

Scott Rettberg and Patricia Tomaszek have co-edited two issues of *Dichtung Digital* featuring ELMCIP-related papers on Electronic Literature Communities. 19 articles were selected and edited for these two special issues. The first was released in 2012, and the second is in press and will be published early in 2013.

Graduate students involved in the group

Patricia Tomaszek (PhD student) and Elisabeth Nesheim (PhD student) were actively involved in the research group in 2012. Nesheim was awarded a stipend in 2012. Guest Ph.D. researcher Melissa Lucas from the University of Washington was also an active participant. We expect new MA students to join the group in 2013.

Scholarly Publications

Members of the research group published the following electronic literature-related articles in 2011. Asterisk indicates that the publication is expected to count for research points:

Scott Rettberg

"Bootstrapping Electronic Literature." 2012. *Remediating the Social*. Simon Biggs, ed. Bergen: ELMCIP.

"Developing an Identity for the Field of Electronic Literature: Reflections on the Electronic Literature Organization Archives." *Dichtung Digital* 41.

Rettberg, Scott and Patricia Tomaszek. "Electronic Literature Communities, Part I." *Dichtung Digital* 41.

"Collaborative Narrative." Forthcoming 2013. *The Johns Hopkins Guide to Digital Media and Textuality*. Lori Emerson, Ben Roberston, and Marie Laure-Ryan, eds. Baltimore: Johns Hopkins UP.

"Electronic Literature." Forthcoming 2013. *The Johns Hopkins Guide to Digital Media and Textuality*. Lori Emerson, Ben Roberston, and Marie Laure-Ryan, eds. Baltimore: Johns Hopkins UP.

Jill Rettberg

"Electronic Literature Seen from a Distance: The Beginnings of a Field." *Dichtung-Digital* 41.

"Den elektronisk litteraturen kommer!" NRK bookbloggen. 1 Nov. 2012.

<http://blogg.nrk.no/bok/2012/11/01/elektronisk-litteratur/>

Patricia Tomaszek

Rettberg, Scott and Patricia Tomaszek. "Electronic Literature Communities, Part I." *Dichtung Digital* 41.

"German Net Literature. In the Exile of Invisibility." *Cybertext Yearbook* 2012.

"Teaching Digital Literature within a "Research and Teaching Partnership" in a Transatlantic Blended Learning Environment." 2012. *ELMCIP Anthology of European Electronic Literature*. Engberg, Maria, Talan Memmot, and David Prater, eds. Karlskrona: ELMCIP.

Davin Heckman

"Subversion." *The Johns Hopkins Guide the Digital Humanities*. Lori Emerson, Marie-Laure Ryan, and Benjamin Robertson, eds. Johns Hopkins UP.

"The Politics of Plasticity: Neoliberalism and the Digital Text." Forthcoming 2013. *Electronic Book Review* (www.electronicbookreview.com).

The Disturbed Dialectic of Literary Criticism in an Age of Innovation." *Leonardo Electronic Almanac* (www.leoalmanac.org).

Bouchardon, Serge, and Davin Heckman (2012), "Digital Manipulability and Digital Literature." *Electronic Book Review* (www.electronicbookreview.com).

Leonardo Flores

I ♥ E-Poetry. Blog. 154 entries from August 1 to present. URL: <http://leonardoflores.net>.

"Pre-History, History, and New Directions in Digital Poetry" *Electronic Book Review*. Forthcoming 2013.

"Authorial Scholarship 2.0: Tracing the Creative Process in Online Communities" *Remediating the Social*. Bergen, Norway: ELMCIP: Electronic Literature as a Model of Creativity and Innovation in Practice. 2012.

Conferences / Presentations of Scholarly and Creative work

Scott Rettberg

"Katastrofetrilogien" and "Three Rails Live." With Roderick Coover and Nick Montfort. Presentation of films and electronic literature. &Now Festival of Experimental Writing. Sorbonne University, Paris, France. 7-9.06.2012.

“Katastrofetirlogien.” Creative work in exhibition. Electrifying Literature: Affordances and Constraints: The ELO 2012 Media Art Show. Morgantown, West Virginia. 18-24.06.2012.

“Documenting Your Work: A Workshop on Using the ELMCIP Knowledge Base for Authors, Critics, and Teachers of Electronic Literature.” Electrifying Literature: Affordances and Constraints: The ELO 2012 Conference. Morgantown, West Virginia. 18-24.06.2012.

“The Story of *Tokyo Garage*.” Part of Panel “Taroko Gorge Remixed: Repetition and Difference in Machine Texts.” Electrifying Literature: Affordances and Constraints: The ELO 2012 Conference. Morgantown, West Virginia. 18-24 .06.2012.

“places/traces/stories.” Exhibition including “Implementation”, “Katastrofetirlogien”, and “Three Rails Live.” Rom 8 Gallery, Bergen. 05-19.10.2012.

“ELMCIP Research Project Goals, Results, and Impact.” ELMCIP Remediating the Social Conference. Edinburgh. 01.11 2012.

A Response to Nick Montfort's "Programming for Fun, Together." ELMCIP Remediating the Social Conference. Edinburgh. 1.11.2012.

“Collective Memory and the Development of a Field: Building the ELMCIP Electronic Literature Knowledge Base.” Keynote address. The Digital Subject: Questioning Hypermnesia - International and Transdisciplinary Conference. Paris 8 University, Paris. 13 .11.2012.

“From the Avant-Garde to the Digital Vernacular.” Keynote address. 2012 Oslo International Poetry Film Festival. Gyllendal Forlag, Oslo. 17.11.2012.

“Paratexts in the ELMCIP Knowledge Base.” UiB-workshop "Exploring Paratexts in Digital Contexts", 06.12.2012.

Jill Rettberg

“Digital danninge: Hva trenger vi å kunne for å delta i dagens digitale tekstkultur?” Presentation at LNU's conference Ikke stykkevis og delt – grunnleggende ferdigheter og danninge i norskfaget; 24.03.2012

“Sharing Photos: Filtering Moments of Life in Social Media.” Presentation at Tracking/Tracing Seminar. Kunsthøgskolen i Bergen. 21.01.2012.

“Telling our Stories: Technologically Mediated Self-Representations.” Presentation at Piksels and Lines, Bergen. 2012-06-06 – 2012-06-09

Patricia Tomaszek

"Post-Processing Translations of E-Lit Works and Scholarship" at "Translating E-Literature", Paris, June 12-14, 2012.

"The Web is Paratextual: An Exploration of the Web's Architecture from a Paratextual Perspective" at UiB-workshop "Exploring Paratexts in Digital Contexts", Dec. 6, 2012.

Leonardo Flores

"Hardening Arteroids: Challenges in Creating a Critical Edition of A Born-Digital Work." Exploring Paratexts in Digital Contexts. University of Bergen, Dec 6, 2012.

"Doing Disciplinarity: Puerto Rican Studies is/as/with American Studies." Annual Meeting of the American Studies Association: Dimensions of Empire and Resistance: Past, Present, and Future, San Juan, PR, November 18, 2012.

"Publishing 2.0: Reimagining the Publication and Preservation of Electronic Literature." First International Conference on Electronic Literature and Virtual Art. Instituto Franklin, Alcalá de Henares, October 3, 2012.

Strategy for regional, national, and international cooperation

Consortium of Electronic Literature (CELL)

In 2011, we advanced the work of the Consortium for Electronic Literature, which includes partnerships with electronic literature institutions and databases in Europe, North America, and Australia.

The Electronic Literature Organization

We have reached a tentative agreement with the Electronic Literature Organization to host the Electronic Literature Organization conference and exhibition in Bergen in 2015. The major international conference has been hosted biannually in the USA, but in 2013 is moving to an annual schedule, with a European host in alternating years, starting with Paris in 2013. Scott Rettberg continues to serve on the board of directors of the ELO, and is serving on the scientific committee of the 2013 conference.

HERA and FP7

We are continuing to work with our ELMCIP partners in 6 European countries as the project progress towards its outcomes and completion in 2013.

Local and National partnerships

We are partners with the Bergen Public Library about joint project applications and the Bergen Kommune about electronic literature exhibition activities. We plan to apply to the Kommune and to småforsksmidler to support activities involving institutions in the Bergen art and literary communities. We have submitted a plan for a lecture / reading series on electronic literature at the new Writer's House, which will open in 2013.

Plans for 2013

Our work on the ELMCIP project will continue. We will also submit a number of grant applications in hopes of finding continuing funding to develop the Knowledge Base and to derive new research outcomes from it.

We plan to apply for småforsk funding in the next round in order to fund two activities: a public reading and performance of electronic literature and new media artworks, and a research seminar focused on using social network analysis techniques to produce macroanalytic research on electronic literature using information harvested from the ELMCIP Electronic Literature Knowledge Base.

We are currently developing a grant application with Trinity University College Dublin and other European partners seeking exploratory funding to develop the infrastructure for a joint Ph.D. program in Digital Arts and Humanities, which will be submitted in 2013.

In the Spring of 2013, Scott Rettberg and Jill Walker Rettberg will travel to University of Minnesota / Duluth, University of West Virginia, and Temple University to explore exchange opportunities with our partners in the NORAM project, and in August of 2013, we will conduct the joint course "Collaborative Creativity in New Media" with faculty and students from those institutions, along with our own students and faculty.

Several members of our group will be involved in the concluding activities of the ELMCIP research project, including writing two chapters and editing the final research report of the project, which will be published as a print and electronic book.

A number of publications are in progress or in press, and research group members will be presenting at conferences including the HASTAC conference, the MIT Media in Transition conference, the E-Poetry Festival, Electronic Literature Organization conference, and others in 2013.

As we further develop plans for hosting the 2015 ELO conference and exhibition, we will work to develop in advance partnerships, scientific and artistic committees and a funding strategy to bring off a major international conference to successful fruition in Bergen.

We will continue to have weekly meetings centered on work involving the ELMCIP Knowledge Base, and occasional guest lectures and work-in-progress presentations.

Rapport frå *Forskargruppe i samfunn og språkendring* (FORSE)

Instituttet (LLE) ber om rapport frå forskargruppa i høve til fem målepunkt:

1. Forskergruppens leder pr. 1. januar 2013

Leiar for forskingsgruppa er pr. 1. januar 2013 er Gunnstein Akselberg

2. Forskergruppens øvrige medlemmer, fordelt på seniorforskere, postdoktorer, stipendiater og eventuelt masterstudenter

Det kan vera vanskeleg å avgrensa eksakt talet på medlemmer som høyrer til gruppa, særleg utanom seniorforskarane. Her er det teke utgangspunkt i dei ved UiB som er knytte til dei to NFR-finansierte forskingsprosjekta *Dialektendringsprosjektet* og *Industristadprosjektet* og forskingsprosjektet *Ny norsk språkhistorie*, som alle meir eller mindre direkte har gått ut frå eller har nær kontakt med FORSE.

Seniorforskarar

Odd Einar Haugen
Helge Sandøy
Gjert Kristoffersen
Gunnstein Akselberg

Postdoktorar

Ragnhild Anderson
Agnete Nesse

Stipendiatar

Helene Hildremyr
Randi Neteland
Edit Bugge

Masterstudentar

Dette vil veriera frå tid til tid og det er såleis vanskeleg å setja opp ei liste med namn over desse.

3. Forskergruppens aktiviteter i 2012

På grunn av sjukepermisjon for prosjektleiar frå medio februar 2012 har dei direkte aktivitetane knytte til FORSE vore minimale. Til dømes har det ikkje vore halde faglege seminar, som er ei av hovudoppgåvene til gruppa.

Einaste fellesoppgåva leiargruppa av seniorforskarar, minus dekan Gjert Kristoffersen, har utført i 2012 er å senda ein søknad om støtte til likestillingstiltak. Likestillingstiltaket er knytt til ein søknad om at postdoktor Agnete Nesse vert tilsett som professor 2 knytt til språkhistorieprosjektet. Søknaden har bakgrunn i utlysninga *Støtte til likestillingstiltak i fagmiljøene – oppfølging av Handlingsplan for likestillinga ved UiB 2011–2015* av 02.07.2012.

4. Mottatt støtte (småforsk eller instituttmidler), og bruken av disse

Forskargruppa i samfunn og språkendring (FORSE) har ikkje fått støtte i 2012.

5. Forskergruppens planer for 2013, herunder planer for seminarer der stipendiatene kan legge fram poenggivende innlegg til forskerutdanningens opplæringsdel

Gruppen har som plan å halda fram til prosjektet *Ny norsk språkhistorie* er fullført. Meininga er å halda fram med seminarane i 2013, og vi vil søkja om støtte til det.

Bergen 7. januar 2013

Gunnstein Akselberg

Rapport fra forskergruppe for gresk og latin, 2012

1. Forskergruppens sammensetning

Forskergruppen har bestått av to og en halv fast ansatte (Gjert Vestrheim og Pär Sandin, gresk; Aidan Conti fra CMS, latin, har og deltatt ved de fleste seminar), en lektorvikar (Matti Wiik, latin), to stipendiater (Martin Sand og Valerie Smitherman, gresk), derutover seks masterstudenter. En emeritus er fortsatt aktiv som forsker (Tormod Eide, gresk). Forskergruppens leder er pr. 1. januar 2013 Pär Sandin.

2. Aktiviteter

Sandin arbeider fremdeles med prosjektet "Aeschylus' Supplices: Critical edition including the fragments of the lost plays of the trilogy and satyr-play; with a translation and commentary", men har i løpet av året publisert en artikkel om Sapfo (nr. 1).

Vestrheim har klargjort sitt doktorgradsprosjekt om Kallimakhos med publisering (nr. 2), og arbeider nå med gresk lyrikk og med resepsjonshistorie. Han har også skrevet to lengre, svært kritiske anmeldelser av to populærhistoriske verk (nr. 3-4). Den første har vekket debatt (nr. 5-7); den andre, som er i trykken, forventes å gjøre det. Nr. 8-9 er populærhistorie og reisebeskrivelse med faglig grunnlag.

Martin Sand arbeider med sin doktoravhandling om Julian den frafalne, som forventes fullført i løpet av vinteren.

Tormod Eide arbeider med oversettelse av Aristoteles.

3. Årets publikasjoner

De to første på listen er poenggivende på nivå 2. De øvrige er ikke poenggivende.

1. Pär Sandin, On Sappho 1: vv. 7–15 and Rigveda 1.118; an emendation in v. 18. *Symbolae Osloenses* 86 (2012), s. 3–20.
2. Gjert Vestrheim, Voice and addressee in the mimetic hymns of Callimachus. *Symbolae Osloenses* 86 (2012), s. 21–73.
3. Gjert Vestrheim, Hvilken gullalder? *Prosa – tidsskrift for skribenter* 2012. Online-publikasjon: <http://www.prosa.no/2012/hvilken-gullalder/>
4. Gjert Vestrheim, Thorvald Steens historier, *Klassisk forum* 2012:2 (i trykken)
5. Gjert Vestrheim, Gullaldermytar. *Dag og Tid* 9/3 2012
6. Gjert Vestrheim, Gullaldermytar igjen. *Dag og Tid* 30/3 2012
7. Gjert Vestrheim, Sluttreplikk om spansk gullalder. *Dag og Tid* 20/4 2012
8. Gjert Vestrheim, Bysantinerne. *Klassisk Forum* 2012:1, s. 27–37.
9. Gjert Vestrheim, På det greske Sicilia, *Klassisk forum* 2012:2 (i trykken)

4. Work-in-progress-seminarer og gjesteforelesninger

01.02 Gjert Vestrheim (UiB)
The Irony of Sappho fr. 16

15.02 Martin Sand (UiB)
A Sophist on the Attack: Libanius against the Governors (avhandlingskapittel)

16.05 Serena Danesi (UiB, prosjektet Non-Canonical Case Marking in Indo-European)
Creation as a ‘measurement’: theories of R̥gvedic cosmogony

19.09 Pär Sandin (UiB)
Verbal repetition in Sappho. Three wedding song fragments (114, 104a, 112V)

19.10 Synnøve des Bouvrie (UiT)
‘Det attiske rituelle teateret og “the socially unquestionable” i den tragiske genren’

3. Mottatt støtte

Forskergruppen har ikke mottatt støtte fra småforsk eller instituttmidler i løpet av året.

4. Planer for 2013

Gruppen vil fortsatt ha work-in-progress-seminaret som felles møtested. Martin Sand forventes å disputere. Det gjør også vår tidligere stipendiat Karl Johan Skeidsvoll med en avhandling om Gregor av Nazianz.

Bergen, 30. november 2012

Pär Sandin
leder forskergruppen for gresk og latin

Forskergruppen HRR 2012

Gruppen samler forskere og stipendiater fra allmenn litteratur og nordisk litteratur. Dette året har leder vært professor Erik Bjerck Hagen. Som tidligere er dette et diskusjonsforum hvor medlemmene legger frem innlegg eller *works in progress*. I 2012 var det åtte innlegg, hvorav to ved stipendiater og ett ved gjesteforeleser professor Jon Haarberg, Universitetet i Oslo.

Aktivitet 2012

17/2

Stipendiat Eirik Lodén: "Om Benjamin Brittens litterære operaer: Mann, James, Melville"

16/3

Førsteamanuensis Jørgen Sejersted: "Litteraturteoretiske selvrefleksjoner"

30/3

Professor Erik Bjerck Hagen: "Tekst – verk - mening - tolkning. En innføring."

13/4

Førstelektor Frode Helmich Pedersen: "En kritikk av pragmatisme som litteraturteoretisk posisjon"

7/9

Stipendiat Anders M. Gullestad: "En parasitt blant kannibalene: Jakten på en mesén i og gjennom Herman Melvilles Typee (1846)"

5/10

Professor Erik Bjerck Hagen: "Litteratur og moral historisk forstått: J. L. Heiberg, C. Petersen, G. Brandes, C. Collin, B. Bjørnson osv."

19/10

Professor Jon M. Haarberg: "Litteraturen i Kongens nyttårstaler"

2/11

Førstelektor Frode Helmich Pedersen: "Litteratur og moral teoretisk forstått"

Planer i 2013

Det nye er at forskergruppen også har påtatt seg å delta i den lokale forskerutdanningen. I alt fire ferske stipendiater sogner til gruppen. Våren 2013 fortsetter vi med temaet "Litteratur og moral", som førte til interessante diskusjoner om fagets grunnlagsproblemer. Etter hvert vil vi trekke denne tematikken over mot emnet "Det tragiske". Dette er også et grunnspørsmål og passer godt til prosjektene til stipendiatene Johan Fredrik Getz og Ole Skogseide.

Høsten 2013 planlegges som hovedtema "Fiksjon og virkelighet" som tilsvarende er tilpasset prosjektene til de to andre stipendiatene, Kjersti Aarstein og Ingrid Nestås Mathisen. Under planlegging av aktiviteter vil stipendiatene heretter bli mer systematisk og fortløpende konsultert.

Bergen 10/1 2013

Erik Bjerck Hagen

LaMoRe årsrapport 2012

Forskergruppen LaMoRe har en nettside på <http://www.uib.no/rg/lamore/> med oppdatert informasjon om strategi, medlemmer, gjesteforskere, ledelse, prosjekter, forskerutdanning mm.

Forskergruppen LaMoRe har gjennomført mange aktiviteter i kontekst av forskergruppens prosjekter, se <http://www.uib.no/rg/lamore/projects/research-projects>.

I 2012 ble det i samarbeid med NHH opprettet SIGMA (Special Interest Group for Multiword expression processing and Analysis) som har avholdt to møter.

I 2012 bidro LaMoRe til en søknad om en COST aksjon PARSEME og oppfordret UD gjennom NFR til å la Norge slutte seg til denne aksjonen.

I 2012 bidro LaMoRe til planlegging av LCR 2013 (<http://lcr2013.b.uib.no>) og til utforming av en søknad fra Kari Tenfjord til Universitetsfondet.

Forskergruppen har som vanlig organisert fredagsseminarer i lingvistiske fag (<http://ling.b.uib.no/friday-seminar/>) og andre foredrag. Forskergruppen er pådriver i arbeidet med en blogg for alle miljøene innen språkvitenskap og språkstudier i Bergen (<http://ling.b.uib.no/>).

Forskergruppen LaMoRe har ikke mottatt støtte utover eksterne og interne midler som forskergruppen har fått bevilget til prosjektene (<http://www.uib.no/rg/lamore/projects/research-projects>) og som er kjent for instituttledelsen.

Forskergruppen har ikke fått klar informasjon om finansielle rammer for forskergruppene.

I 2013 håper forskergruppen å få en avklaring ang. forskergruppens status, finansielle rammer og muligheten til forskningsadministrativ støtte, i dialog med instituttledelsen. Forskergruppelederen vil også i dialog med instituttet fastslå hva forskergruppens lederskap faktisk innebærer, bl.a med tanke på personalstrategi og også hvordan forskergruppen kan profilere seg mer uavhengig av instituttet, siden LaMoRe er en spesiell forskergruppe med en stor og interdisiplinær portfölje og med et medlemskap som i utgangspunkt strekker seg utover institutts- og institusjonsgrensene. Ny status som senter bør kunne vurderes.

Videre vil forskergruppen intensivere planen med interne og eksterne seminarer; førstnevnte med tanke på å samle forskergruppens medlemmer som ikke alle deltar i alle prosjektene, for å diskutere fremtidig

strategi og revurdere faglig profil og utstrekning (bl.a med tanke på å inkludere SIGMA) samt samarbeidsrelasjoner; LaMoRe vil også fortsatt organisere språkvitenskapelige seminarer rettet mot et større publikum (fredagsseminarer). Til alle disse formålene vil LaMoRe søke om støtte fra instituttet.

Prosjektarbeidet i LaMoRes prosjektportfølje vil gå som planlagt, men i tillegg ser vi et behov om å engasjere et større miljø på fakultetet særlig i arbeidet med forskningsinfrastruktur. LaMoRe vil bl.a diskutere en helhetlig strategi for datapublisering ved HF i samarbeid med UB og hvordan datapublisering kan bli meritterende.

Mht. internasjonal forskerutdanning vil LaMoRe fortsatt koordinere CLARA (et Marie Curie ITN) i 2013. Videre vil LaMoRe fortsette det aktive samarbeidet med den lokale Forskerskolen i språkvitenskap og filologi, som er knyttet til Den nasjonale forskerskolen i språkvitenskap og filologi. Disse aktivitetene skaffer normalt studiepoeng. Til slutt forlanger LaMoRe fra UiB et bedre opplegg ifm. vitenskapsteori, som for tiden marginaliserer våre stipendiater.

Forskergruppen MEDITERRAN KUNST: Rapport for 2012

(1) *Leder*: professor Bente Kiilerich, LLE.

(2) *Medlemmer*: seniorforskere: førsteaman. Per Olav Folgerø, LLE; prof. Bente Kiilerich, LLE; prof. em. Per Jonas Nordhagen, LLE; prof. em. Hjalmar Torp, UiO. Stipendiater og post-doc: ingen.

(3) *Aktiviteter 2012*: Gruppens medlemmer har pr. december 2012 peer-reviewed artikler til videnskabelige tidsskrifter og kapitler til bøger samt bidrag til conferenceakter under udgivelse i Belgien, England, Frankrig, Italien, Kroatien, Norge, Tyrkiet, Tyskland og USA.

Folgerø har startet og er leder for 'Symmetry in Art and Science', et tværvideenskabeligt projekt inden kunsthistorie, neuroæstetik og neurobiologi. Prof. Lasse Hodne, NTNU, er med i projektet.

(4) *Småforsk og institutmidler*: Folgerøs projekt 'Symmetry in Art and Science' har modtaget støtte fra småforsk/institutmidler. Bevillingen er bl.a. brugt til lønning af forskerassistent, masterstudent Lill Sætren og til teknisk assistance ved digital bearbejdelse af billedmateriale. Kiilerich har modtaget støtte fra småforsk til en forskningsrejse til Grækenland. Resultatet 'Optical Colour Blending in the Rotunda Mosaics' vil blive publiceret i *Musiva & Sectilia. International Journal for the Study of Ancient Pavements and Wall Revetments (Roma)*.

(5) *Planer for 2013*: Kiilerich er inviteret til en international conference *Classical Archaeology in the Late Nineteenth Century*, i Roma, april 2013. Kiilerich og Torp er inviteret til en international conference *Abstraction and Symbolism in Late Antiquity*, i

Istanbul, maj 2013. Undervisning: KUN323 Prosjektarbeid på forskerprofil: tema
Mediterran kunst, vår 2013, forelæser Kiilerich.

Gruppens medlemmer har tre større monografier under udarbejdelse med sigte på
publicering i Italien og Frankrig. Artikler til bl.a. Cambridge og Princeton er også under
udarbejdelse.

Forskargruppe for mellomalderfilologi

Research Group for Medieval Philology

Årsrapport 2012

Odd Einar Haugen, Åslaug Ommundsen og Helen F. Leslie, 12. desember 2012

1. Leing

Forskargruppa i mellomalderfilologi vart oppretta på eit ope møte 23. januar 2012. **Odd Einar Haugen** har fungert som leiar, og **Åslaug Ommundsen** og **Helen F. Leslie** har vore med i styringsgruppa. I 2012 har Åslaug Ommundsen vore ute i permisjon frå 15. mai til 5. desember, og Helen Leslie har hatt permisjon for å kunne fullføre si PhD-avhandling (planlagt innlevering er ved årsskiftet 2012/2013). Dette har ført til at aktiviteten har vore mindre i haustsemesteret enn i vårsemesteret.

2. Samansetjing av forskargruppa

Forskargruppa har ei epostliste på snautt 40 personar. Innanfor denne lista er det rundt ti personar som har møtt nokolunde fast på arrangementa (men ikkje dei same ti kvar gong).

1.1 Interne medlemmer

- a. Seniorforskarar: Odd Einar Haugen (LLE), Aidan Conti (LLE), Rune Kyrkjebø (UBB), Kari Haugland (IF); frå 1. januar 2013 Jens Eike Schnall (LLE)
- b. Postdoktorar: Åslaug Ommundsen (CMS, frå 1. januar 2013 prosjektleiar ved LLE; i permisjon i 20. februar – 8. mai 2013), Kristel Zilmer (CMS, i permisjon 26. sept. 2012 – 21. juli 2013)
- c. Stipendiatar: Helen Frances Leslie (CMS, fram til 31. des. 2012)
- d. Andre: Eldar Heide, Tonya Kim Dewey, Stephen Mark Carey, Hilde Stoltz

1.2 Eksterne medlemmer

Ingvil Brügger Budal (Norsk Lærerakademi, Bergen), Jonas Wellendorf (University of California, Berkeley), Bernt Øyvind Thorvaldsen (Høgskolen i Telemark), Terje Torgilstveit (Universitetet i Agder)

3. Aktivitetar i 2012

I vårsemesteret heldt vi fem faglege møte. Alle var opne og vart annonserte på nettsidene til instituttet:

1. Åslaug Ommundsen, CMS, UiB: Presentasjon av prosjektet "Frå handskrift-fragment til bokhistorie". (08.02.2012)
2. Stephen Mark Carey, LLE, UiB: Reading Wolfram von Eschenbach's *Parzival* with an Unreliable Companion. (29.02.2012)
3. Daniel Sävborg, Tartu Ülikool: Sägner, sagor och ett gap på sjuhundra år. (21.03.2012)
4. Massimiliano Bampi, Università Ca' Foscari Venezia: Översättning och ideologi i fornsvensk litteratur: från *Eufemiavisorna* till *Sju vise mästare*. (25.04.2012)
5. Kristel Zilmer, CMS, UiB: *Ave Maria* og *Pater Noster* i nordiske runeinnskrifter. (02.05.2012)

I haustsemesteret heldt vi to møte, også desse opne. Eit planlagt møte med Ingvil Brügger Budal, NLA, måtte avlysast, men kjem til å bli halde i vårsemesteret 2013. Emnet for dette vil vere gammalfransk litteratur.

6. Odd Einar Haugen, UiB: Den islandske *Første grammatiske avhandling* frå midten av 1100-talet. Korleis kan den tapte originalen ha sett ut? (20.09.2012)
7. Stephen Mark Carey, University of Wisconsin, Morris: Otto von Freising's *Chronica sive Historia de duabus civitatibus*. (22.11.2012)

I tillegg til dei faglege møta utarbeidde vi i januar ein kompetanseprofil for medlemmene av gruppa (i vid forstand). Denne er vedlagd.

I februar oppretta vi dessutan ei kurskorg med framlegg til og inspirasjon for felles kurs: <http://folk.uib.no/hnooh/forskargruppe>
Også denne er vedlagd.

Helen F. Leslie og tre studentar deltok på den årlege "Viking Society Student Conference", som vart halden 11. februar 2012 ved Universitetet i Glasgow. Dette er den andre gongen Helen F. Leslie har invitert studentar og teke med seg ei gruppe til England; den førre var i 2011, då det vart halden ein konferanse i Cambridge. Reisene har vore på eigen kostnad.

4. Motteken støtte i 2012

Forskargruppa søkte om og fekk **5.358 kr** i støtte til reise og honorar for Massimiliano Bampi i samband med hans besøk i Bergen i april 2012. Ettersom han budde privat (hos leiaren i forskargruppa) vart dette eit rimeleg tiltak.

Andre tilreisande foredragshaldarar har vore finansierte på anna vis.

Medlemmene i forskargruppa har vore med på mange andre tiltak (konferanse-arrangement o.l.), men ikkje i eigenskap av medlemmer av forskargruppa. Her viser vi til rapporteringa i CRISTIN for dei enkelte medlemmene.

5. Planar for aktivitet i 2013

Gruppa reknar med å halde eit møte i januar 2013 for å velje ny leiing, og for å klargjere kven som vil vere medlemmer av gruppa. Det er full semje om at gruppa skal vere open og at ho dermed kan knyte til seg medlemmer på ein breiare basis, t.d. personar som nettopp er ferdige med sine stipend eller postdoc-stillingar, og som framleis har lyst til å delta i og ha tilknytning til eit fagmiljø.

Aktiviteten i 2013 vil truleg bli på det same nivået som i 2012, og fokuset vil vere på faglege seminar.

Når det gjeld tiltak for opplæring av stipendiatar, er det naturleg å vente til ein ser kven som får nye stipend i fagområdet. Stipendiatar vil under alle omstende bli oppmuntra til å delta på seminara og bruke desse til å leggje fram eigne ting.

Forskargruppe i namnegransking

Årsrapport 2012

Førsteamanuensis Ole-Jørgen Johannessen var leiar av gruppa til juli 2012. Kontaktperson no er Torodd Kinn.

Medlemmar per 31.12.2012:

Fast tilsette	3	
professorar	2	Akselberg, Gunnstein Kinn, Torodd
førsteamanuensar	1	Utne, Ivar
Mellombels tilsette	0	
Emeriterte	1	Johannessen, Ole-Jørgen

Gruppa hadde seminar med eitt innlegg våren 2012, men har vore inaktiv hausten 2012.

Publisering, konferansedeltaking og liknande er registrert i Cristin.

Gruppa har ikkje motteke finansiell støtte i 2012.

Ole-Jørgen Johannessen avløysar Gunnstein Akselberg som (med)redaktør for tidsskriftet *Namn og Nemne*.

Ivar Utne er spurd om å gå inn i eit nordisk personnamnterminologiprojekt (som avløysar for Gulbrand Alhaug ved UiT), men har takka nei pga. manglande kapasitet.

Gruppa er spurd om å arrangere Den nordiske namneforsarkongressen i 2016 (det er Noreg sin tur), men det er tvilsamt om det blir aktuelt.

Gruppa har ingen konkrete planar for 2013.

Nordisk grammatikk og semantikk

Årsrapport for forskargruppa 2012

leiar: Torodd Kinn

nestleiar: Þorsteinn Indriðason

Fast tilsette	6	
professorar	3	Andersen, Øivin Kinn, Torodd Tenfjord, Kari
førsteamanuensar	2	Indriðason, Þorsteinn Nistov, Ingvild
universitetslektorar	1	Gujord, Ann-Kristin H.
Mellombels tilsette	6	
stipendiatar	5	Johansen, Hilde Mannsåker, Helga Nordanger, Marte Ragnhildstveit, Silje K. Svensson, Snorre K.
forskarar	1	Rauset, Margunn

I tillegg er høgskulelektor Bård U. Jensen ved Høgskolen i Hedmark knytt til gruppa.

Førsteamanuensis Jon Erik Hagen var medlem av gruppa.

Gruppa hadde seminar med to innlegg våren 2012, men har vore inaktiv hausten 2012. Fleirtalet av medlemmane er òg med i ASkeladden, og aktivitetar der blir ikkje rapporterte her.

Publisering, konferansedeltaking og liknande er registrert i Cristin.

Gruppa har ikkje motteke finansiell støtte i 2012.

Gruppa har ingen konkrete planar for 2013, men kjem til å ha seminarinnlegg når nokon har noko å legge fram, eller som dei vil ha diskutert. Stipendiatane kan ha innlegg her eller ved Forskaraskulen i språkvitskap og filologi.

Forskergruppa i "rett, retorikk og litteratur"

Hovedaktiviteter i 2012:

1) "Juridisk og litterær retorikk fra antikken til i dag (del II), workshop ved Det norske instituttet i Athen, 28.-29. september 2012 - med ankomst og avreise, seminarforberedelser og avsluttende diskusjoner i dagene før og etter.

Seminaret hadde 7 forelesninger med påfølgende diskusjoner, samt avsluttende oppsummeringsdiskusjoner hver av dagene. Totalt ca 15 timer.

Følgende deltok denne gang:

Professor Erling Aadland (LLE), professor Arild Linneberg (LLE, arrangør og forskergruppeleder), postdoc Johann Dragvoll (LLE, justismordprosjektet), postdoc Bjørn Ekeland (LLE, justismordprosjektet), universitetslektor Amund Børdahl (Fof), stipendiat Finn lunker (p.t. littvit UiO), samt professor Hanne Roer (retorikk, København, invitert gjesteforeleser).

Instituttstyrer ved Det norske instituttet, professor Panos Dimas deltok i enkelte av diskusjonene som invitert gjest.¹

Workshopen blei delvis finansiert med midler fra Småforsk (kr 20 000,-) samt for øvrig deltakernes egenandeler.

Seminaret betraktes som svært vellykka, både faglig og sosialt, og videreutvikla den tidligere avholdte del I med samme tittel og samme sted i oktober 2010. Innledningene var dels teoretiske om retorikkens aktualitet og historie, den juridiske retorikkens status i Norge, dels analyser av nyere rettssakers retorikk.

2) Forskergruppa har også i 2012 som sin viktigste utadvendte aktivitet gjennom de fem medlemmene Aadland, Linneberg, Dragvoll, Ekeland og Børdahl videreført og opprettholdt det årlige kurset i Ret 206 på retorikkprogrammet med vekt på juridisk og litterær retorikk, litteratur og rett og dekonstruksjon.

Dette kurset hadde i 2012 en enda høyere deltakelse enn tidligere, med 33 studerende.

3) Ut over dette har en stor del av gruppas virksomhet dreid seg om å bidra til utviklinga av SFF-søknaden i *Centre for Humanistic Legal Studies*. Dette har vært meget tidkrevende og ressurskrevende. Men søknaden oppnådde høyest mulige score av to internasjonale ekspertpaneler åde i prekvalifiseringa og i den endelige kvalifiseringa, samt i prekvalifiseringa også av den internasjonale tverrfaglige komiteen. Søknaden gikk således til finalen som en av fire (av totalt 23) ved UiB og som den eneste fra fagområdene HF, SV og Juss.

¹ Professor Eivind Tjønneland, LLE, førsteamanuensis Ingrid Nielsen (LLE, pt vikar ved UiS), professor Bjørn Nicolaysen Kvalsvik (UiS) og professor Berit von der Lippe (BI, Oslo), måtte av ulike grunner melde avbud.

Gruppas internasjonale nettverk blei ytterligere styrka gjennom denne prosessen og omfatter nå forbindelser på høyeste internasjonale nivå innen de nevnte tre fagområder med forskermiljøer fra 17 universiteter og 8 land (tre av dem fra USA).

Medlemmene av forskergruppa har produsert en lang rekke publikasjoner både i Norge og internasjonalt i løpet av året og bidratt med foredrag ved flere nasjonale og internasjonale konferanser.

Arild Linneberg

Professor dr philos

Forskergruppeleder

Rapport. Bergen 19.12.12.

Forskergruppen:

Teater - Scene og scenisk uttrykk.

Forskergruppen hadde møte 1 og 2. Desember i HF-bygget.

Følgende deltok: Jon Nygaard UiO, Svein Gladsø NTNU, Ellen Gjervan NTNU, Keld Hyldig UiB, Knut Ove Arntzen UiB, Siren Leirvåg UiO og Tor Trolie UiB. (Anette Storli Andersen meldte forfall.)

Møtet begynte kl 1200 og ble rundet av kl 1730 med etterfølgende middag på Brød og vin.

Det ble holdt ett innlegg som utgangspunkt for diskusjon: Teatervitenskap i Norge. En ny forståelse av objektet sett i lys av skuespillerkunsten? Noen momenter til diskusjon.

Det ble en sammenhengende diskusjon der alle kom til orde. Vi var innom de fleste problemstillinger i faget. Både organisatorisk, vitenskapelig og rekrutteringsmessig. Det ble også informert om de forskjellige prosjektene som medlemmene er deltakere i. Ikke minst er det viktig å understreke teaterforskernes bidrag til "Tidlig teater i Norge" Dilletantisme eller profesjonell.

Søndag begynte møtet kl 1100 – 1500.

De organisatoriske utfordringene i og med situasjonen UiO ble diskutert, men en løsning ser ikke ut til å være åpenbar. Det går i praksis mot nedleggelse.

Spørsmålet om felles mål ble på nytt reist sammen med mulighetene for samarbeide i Norden.

Vi samlet oss om å gi forskergruppen status som en reell forskergruppe som skal :

- a) Fremme forskning om norske teaterforhold.

- b) Intensivere arbeidet i forskergruppen også med tilbud til phd og masterstudenter om å delta med innlegg. Første gang 25. 26. Mai 2013.
- c) Være pådriver for felles phd kurs (forskarskole) for studenter i Norden. Ha kontakt med tilsvarende miljøer i Norge , Sverige og Danmark. (Baltikum og Finland)
- d) Etablere en nettportal : "Portalen for norsk teaterhistorie." (Svein?)

Forskergruppen som helhet ser det som viktig å styrke arbeidet med hyppigere møter og å intensivere arbeidet med arkivene i Norge. Å utveksle faglige erfaringer er vesentlig for å skrive grunnlaget for en norsk teaterhistorie.

Tor ble anmodet om å ta på seg arbeidet med organiseringen. Han lofte å ta kontakt med institusjonene før årsskiftet.

Tor Trolie

Forskargruppa

Tekst, handling, rom (THR)

Årsrapport 2012

(1) Forskargruppa THR / TAS sin leiar pr 1. januar 2013:²

Prof. Lars Sætre, LLE.

(2) Deltakarar i THR / TAS:

Seniorforskarar (2 interne LLE; 4 interne UiB; 4 eksterne internasjonalt):

Lars Sætre (LLE, UiB), Atle Kittang (LLE, UiB), Randi Koppen (IF, UiB), Asbjørn Grønstad (Infomedia, UiB), Tone Selboe (ILOS, UiO), Ragnhild Evang Reinton (ILOS, UiO), Patrizia Lombardo (Genève, Sveits), Svend Erik Larsen (Aarhus, Danmark), J. Hillis Miller (Irvine, USA), Erika Fischer-Lichte (Freie U, Berlin, Tyskland).

Juniorforskarar (1 intern LLE; 2 interne UiB; 2 eksterne internasjonalt):

Anders Kristian Strand (LLE, UiB), Jorunn Svensen Gjerden (IF, UiB), Jakob Ladegaard (Aarhus, Danmark), Mads Thygesen (Aarhus, Danmark).

Postdoc's (1 intern UiB; 1 ekstern internasjonalt):

Øyvind Vågnes (Infomedia, UiB), Mads Baggesgaard (Aarhus, Danmark).

PhD-studentar/stipendiatar (1 intern LLE; 2 interne UiB; 3 eksterne internasjonalt):

Anders M. Gullestad (LLE, UiB), Tonje Haugland Sørensen (Infomedia, UiB), Maja Petrić (Seattle/USA), Julien Zanetta (Genève), Boris Grkinic (Wien, Østerrike).

TAS si leiargruppe er

Lars Sætre, Atle Kittang, Patrizia Lombardo og Svend Erik Larsen.

TAS si redaksjonsgruppe består av

Leiargruppa pluss Ragnhild Evang Reinton og Julien Zanetta.

² Forskargruppa "Tekst, handling, rom (THR)" er den LLE-forankra forskargruppa som er knytt til det Bergens-baserte internasjonale, tverr-estetiske og inter-generiske grunnlagsproblem-prosjektet TAS (Text, Action and Space). TAS har vore aktivt og operativt som nettverksprosjekt, med alle deltakarar samstundes i full ordinær teneste, sidan 2006, har til nå hatt fem workshops i Paris og i Bergen, og har den fulle tittelen "Text, Action and Space (TAS): Performative language and topographical patterns as converging areas in modern drama, prose fiction, and film. An inter-disciplinary approach to literary and cultural studies". Prosjektets første publikasjon, antologien *Exploring Textual Action* (eds. Lars Sætre, Patrizia Lombardo, and Anders M. Gullestad), vart utgitt i 2010 på Aarhus University Press.

(3) Aktivitetar 2012:

(a) Forskargruppa har i 2012 vore inne i ein intens fase med alle gruppas deltakarar involverte, der hovuddelen av arbeidet har bestått i nyskrivings-, kommentar-, redigerings- og bokutgivingsarbeid i samband med gruppas andre antologi *Exploring Text and Emotions* (eds. Lars Sætre and Patrizia Lombardo), som er planlagt utgitt på engelsk i 2013 på Aarhus University Press (AUP). Antologien er fullfinansiert og betalt for før 2012-perioden, av midlar TAS er blitt tildelt tidlegare av UiB, av HF/UiB, av NFR og HF/UiB i samarbeid, og av Det fransk-norske senteret i Paris.

(b) Temafokusert og perspektivbeskrivande mal for denne delen av prosjektet (TAS Phase II) gjekk ut som invitasjon til alle gruppe medlemmene før 2012-årsperioden. Deretter samlast storparten av gruppa til TAS sin 5. workshop, ved Det fransk-norske senteret i Paris, der dei første versjonane av bidraga vart lagde fram som papers, og vart diskuterte og kommenterte, dette også før 2012-årsperioden. Etter denne første kommentarrunden, vart så papera reviderte og leverte som artiklar til leiar- og redaksjonsgurpa. Deretter, nå i 2012, har redaksjonsgurpa i samarbeid med bidragsytarane, som har følgt samvitsfullt opp, hatt to ytterlegare, omfattande skriftlege kommentar- og redigeringsrundar på dei innsende bidraga, den første våren 2012, og den siste hausten 2012. Dei godkjende bidraga til antologien, 15 i talet, har dermed vore igjennom tre THR/TAS-interne, internasjonale *peer review*-rundar, før den redaksjonelle innkoplinga av forlaget med dets *peer-reviewing*. Verksemda i skrivande stund består i samarbeid med og løpande bistand overfor forlaget i samband med forlags- og utgjevingsarbeidet for denne antologi nr 2.

(c) Leiar- og redaksjonsgurpa heldt det midterste av desse redigerings- og kommentarmøta som eit vitskapeleg intensivt arbeidsseminar over tre dagar i Bergen (mai/juni 2012), dvs. Sætre, Kittang, Lombardo, Larsen, Reinton, og Zanetta, der Lombardo og Zanetta flaug inn frå Genève, Larsen frå Aarhus, og Reinton frå Oslo. – Samstundes la leiar- og redaksjonsgurpa internt fram for kvarandre og diskuterte vitskapelege og praktiske rammer for ein mogleg tredje prosjektdel (TAS Phase III), som vart gitt den førebelse arbeidstittelen ”Exploring Text, Memory and Politics”, og som THR/TAS-leiaren i samarbeid med den internasjonalt samansette leiar- og redaksjonsgurpa vil søkje om både interne og eksterne workshop-midlar for med det første.

(d) Den delen av forskargurpa som har base i Bergen, har ikkje halde spesifikke fagseminar lokalt i Bergen i 2012 ut over det nemnde, intensive leiar- og redaksjonsgurpa-seminaret. Imidlertid har gurpa kontinuerleg halde omfattande fagleg og nettverks-kontakt gjennom året. Vidare har det pågått rettleiingsarbeid overfor dei stipendiatane og postdocane som er medarbeidarar i prosjektet TAS. I tillegg har fasttilsette forskarar som er prosjektmedarbeidarar og fleire av prosjektets stipendiatar i 2012 vore aktive – også med prosjektets problemstillingar – innanfor både lokal og nasjonal kursverksemd i PhD-opplæringsdelen i Forskarskolen for estetiske fag, TBLR (Tekst, bilde, lyd, rom).

(4) Økonomisk støtte:

(a) Ut over motteken og rapportert støtte tidlegare år (HF- og UiB-internt, og eksternt (NFR; Det fransk-norske senteret i Paris)), har THR/TAS-gurpa ikkje motteke *særskilt* løyvd økonomisk stønad i året 2012. THR har klart seg med allereie tildelte midlar frå tidlegare år, også for dei faglege aktivitetane sine og for det pågåande arbeidet med forlaget AUP om utgjevinga av antologi nummer to, som alt er fullt ut betalt. Desse midlane er imidlertid nå oppbrukte.

(b) Imidlertid, for å kunne dekke kostnader til reise, kost og overnatting for dei tilreisande Lombardo, Larsen, Zanetta og Reinton i samband med det intensive fag- og arbeidsseminaret i vårsemesteret 2012 (nemnt ovanfor), søkte prosjektleiar Sætre om – og fekk innvilga – omdisponering til THR/TAS-bruk av ei personleg tildelt konferansereise-støtte frå Meltzerfondet gitt 2011, stor NOK 23.345. Denne hadde underteikna grunna sjukdom ikkje kunna benytte som planlagt til konferansereise i 2011. Søknaden vart innvilga, noko THR/TAS er svært takksam for. Omdisponeringa strekte akkurat til for formålet i 2012.

(5) Planar for 2013:

Gruppa er primært oppteken av arbeidet med forskingsprosjektet ”Text, Action and Space (TAS). Performative language and topographical patterns as converging areas in modern drama, prose fiction, and film. An inter-disciplinary approach to literary and cultural studies”. Gruppa avslutta i 2010 første fase i prosjektet med utgivinga av antologien *Exploring Textual Action* (eds. Lars Sætre, Patrizia Lombardo, and Anders M. Gullestad), og starta etter ei stund så opp TAS Phase II; resultatet av denne er vi nå i arbeid med å utgi på AUP i 2013 som antologien *Exploring Text and Emotions* (eds. Lars Sætre and Patrizia Lombardo). Ut over dette, vil vi søkje om midlar internt og eksternt til å kunne utforske og publisere vår påtenkte TAS Phase III (arbeidstitel ”Exploring Text, Memory and Politics”). – Oppsummerande ser difor planane slik ut:

(a) Ferdigstille det pågåande samarbeidet med forlaget AUP om utgjevinga av prosjektantologi nr to, *Exploring Text and Emotions* (eds. Lars Sætre and Patrizia Lombardo).

(b) Vidareføre prosjektarbeidet, individuelt og forskingsgruppevis, nå med påtenkt TAS Phase III: ”Text, Memory and Politics”.

(c) Søkje om workshop-støtte 2013.

(d) Arrangere gruppesamling/workshop i Paris hausten 2013, der også nye PhD-stipendiatar og evt. postdoc’s vil bli inviterete til å bli med og til å bli medlemmer av gruppa. For tilknytte PhD-stipendiatar vil denne workshopen samstundes kunne bli arrangert som eit forskarutdanningskurs med studiepoenggivande uttelling, i samsvar med PhD-programmets retningslinjer.

(e) Starte arbeidet med redigering av ny publikasjon (antologi nr tre).

I denne samanhengen vil THR-gruppa minne om og understreke gruppas samarbeidsstrategi:

(a) Gruppa arbeider bevisst med internasjonalt komparativt og inter-estetisk samarbeid mellom seniorar, juniorar, postdoc’s og PhD-studentar, i forholdet mellom Bergen, Oslo, Norge, Danmark, Tyskland, Sveits, Austerrike og USA. Samarbeidet er bevisst innretta på gjensidig kompetansespreiing og –heving på alle deltakar-nivå. Seniorane rettleier postdocs og PhD-studentar der det er ønskeleg, og gruppa er også bevisst på å dra inn PhD-studentar og postdocs i redigerings- og publiseringsarbeid. – For fagleg verksemd i workshop-samheng vil vi tildele PhD-studentar med eigne bidrag (papers) studiepoeng innanfor opplæringsdelen; det samme vil gjelde for PhD-studentar som får spesialoppgåver som ko-referentar til slike innlegg etter førehandslesing og førebuing av eigne kommentarinnlegg.

(b) Gruppa har eit fruktbart samarbeid spesielt med Det fransk-norske senteret ved FMSH i Paris, også tilknytte enkelte franske forskarar, som den vil byggje vidare på.

Til slutt kan vi i trummål opplyse om at vår antologi nr to som vi nå arbeider med utgivinga av – *Exploring Text and Emotions* – vil innehalde desse bidraga:

Lars Sætre and Patrizia Lombardo: "Preface: Exploring Text and Emotions"

Part I: Elaborations

J. Hillis Miller: "Text; Action; Space; Emotion in Conrad's *Nostramo*"

Patrizia Lombardo: "Stendhal and Hazlitt's Theories of Emotion"

Svend Erik Larsen: "Emotion and Forgiveness in Literature"

Lars Sætre: "Topography, Sense and Affect: The Alterity of Textual Action in Jon Fosse's Dramatic Fiction"

Randi Koppen: "The Economy of Emotions: Sympathy and Sentimentality in Victorian Culture"

Boris Grkinic: "Appraisal Theory and the Emotions *Eleos* and *Phobos*: A Contribution of Current Emotion Theory to the Interpretation of Greek Tragedy"

Mads Anders Baggesgaard: "A World of Emotions – Mediality in the Works of Pierre Alferi"

Part II: Explorations

Julien Zanetta: "Portrait of a Lady: Painting Emotion in Jean-Luc Godard's *Vivre sa vie*"

Jakob Ladegaard: "Spatial Affects: Body and Space in Philippe Grandrieux's *La vie nouvelle*"

Anders M. Y. Gullestad: "Emotional Turbulence on a Floating Stage in Melville's 'Benito Cereno'"

Jorunn S. Gjerden: "Emotion, Knowledge, Alterity: Aesthetic Experience in Proust"

Tone Selboe: "Emotional Mapping in Jean Rhys' *Good Morning, Midnight*"

Ragnhild Evang Reinton: "A Political and Emotional Experience of Aesthetic Transcendence in Marguerite Duras' Film/Text *India Song*"

Anders Kristian Strand: "'Labour of Love'. The Emotional Turn in R. M. Rilke's *Die Aufzeichnungen des Malte Laurids Brigge*"

Mads Thygesen: "An Absense of Character. Subjectivity and Emotions in Martin Crimp"

Bergen, i januar 2013

Lars Sætre (sign.)

Rapport for forskergruppen Visuell Kulturs aktiviteter 2012:

Forskergruppens leder pr. 1. januar 2013: Professor Sigrid Lien

Forskergruppens øvrige medlemmer, fordelt på seniorforskere, postdoktorer, stipendiater:

Gruppen er tverrdisiplinært anlagt og sammensatt av forskere fra tre ulike miljøer, LLE (kunsthistorie), Infomedia (medievitenskap) og i løpet av våren 2012 har vi også innledet et samarbeid med forskere ved Kunstmuseet i Bergen.

Seniorforskere 8: Siri Lexau (LLE), Peter Larsen (Infomedia), Leif Ove Larsen (Infomedia), Tone Kolbjørnsen (Infomedia), Jorunn Haakestad (forskningsleder Bergen Kunstmuseum), Hilde Nielszen (LLE), Knut Ormhaug (Sjefskonservator, Bergen Kunstmuseum), Per Olav Folgerø (LLE).

Postdoktorer 4: Christine Hansen (LLE), Sigrun Åsebø (LLE), Ragnhild Mølser (Infomedia), Hilde Arntsen (Infomedia).

Stipendiater 4: Tove Haugsbø (LLE), Pauline Hoath (LLE/Infomedia), Tonje Haugland Sørensen (infomedia), Anne Hege Simonsen (LLE).

Forskergruppens aktiviteter i 2012:

Aktiviteten har bestått i:

- a) Seminarvirksomhet (månedlige treff), der gruppens deltakere har fremlagt sitt arbeid (vårsemesteret 2012)
- b) Heldagsseminarer (vår og høst 2012): "En dag i museet" + juleseminar i Alvøen, se vedlagt program for disse aktivitetene.
- c) Seminar/ ekskursjon til Paris i samarbeid med det norske universitetssenteret der, ved professor Bjarne Rogan (høst 2012). Se vedlagt program.

Mottatt støtte (småforsk eller instituttmidler): Gruppen mottok kr. 22.000 til et forskningsseminar i 2012. Opprinnelig hadde vi planlagt å legge dette til Baroniet i Rosendal. Etter en henvendelse med forespørsel om samarbeid fra det norske instituttet i Paris, ble seminaret lagt dit – med vekt på museologi. Senteret bidro med økonomisk støtte av samme størrelse som den vi mottok fra instituttet, i tillegg til at hver av deltakerne betalte en mindre egenandel. Hver av deltakerne holdt innlegg om utstillinger, museer i byen på bakgrunn av sine forskningsinteresser ved det norske senteret. Dette ble kombinert med besøk ved de aktuelle institusjonene.

Forskergruppens planer for 2013, herunder planer for seminarer der stipendiatene kan legge fram poenggivende innlegg til forskerutdanningens opplæringsdel: Senteret i Paris har bedt gruppen om å viderføre samarbeidet i 2013 ved å arrangere et forskerutdanningskurs i museologi i November. Her vil vi invitere medlemmer av gruppen – primært doktorgradsstudenter og postdoktorer til å holde innlegg, i tillegg til at vi åpner for nasjonal og nordisk deltakelse. Vi vil også invitere forskere fra lokale miljøer i Paris til å delta som gjesteforelesere.

Utover dette vil vi fortsette vår regulære, månedlige seminarvirksomhet der stipendiater og andre medlemmer kan få lagt fram sin forskning (vårens program er for øyeblikket under planlegging).

Vedlegg til Rapport for forskergruppen Visuell Kulturs aktiviteter 2012

Forskergruppen Visuell kultur inviterer til heldagsseminar , mandag 4.juni:

EN DAG I MUSEET

Forskergruppen *Visuell Kultur* som fungerer som et faglig møtested for forskere fra kunsthistorie og medievitenskap ved UiB, vil også i år avholde et dagsseminar i biblioteket i Bergen Kunstmuseum. Vi er takknemlig for at museet igjen åpner dørene for oss, og vil gjerne invitere faglig ansatte ved museet og ved Bergen Kunsthall til å delta. Tanken er at seminaret kanskje kan bli starten til en tettere faglig forbindelse mellom disse miljøene og slik gi rom for diskusjoner, idéutvekslinger og eventuelt også framtidig samarbeid. I de siste årene har forskergruppen arbeidet med (museums)utstillinger som et samlende tema, og vi er glade for at noen av museets ansatte vil bidra med innlegg som relaterer seg til dette temaet under seminaret. Men som det vil framgå av programmet er den tematiske spennvidden stor og åpen – en profil som vi også ønsker å opprettholde i fortsettelsen. Vi håper at så mange som mulig har tid og anledning til å delta!

PROGRAM:

Kl.9.00 -9.15 Innledning ved forskergruppens leder, Sigrid Lien + kort orientering om forskningsprosjektet *Museums in Motion* sammen med Hilde Nielssen.

Kl.9.15-9.35 Jorunn Haakestad: *Å konstruere – og dekonstruere en museumssamling. Om arbeidet med museets Kina-samling.*

09.45-10.05 Line Daatland: *Historien om museet i museet: om arbeidet med nyopphengningen av Rasmus Meyers samlinger.*

10.15-10.45 Tove Haugsbø: Om relasjonen forskning/ utstillingsarbeid: Omvisning i Astrup-utstillingen.

11.00-11.20 Tone Kolbjørnsen: *Tango på film.*

11.45-12.45 Lunsj i Smakverket

12.45-13.05 Christine Hansen: *Fotografi og abstraksjon.*

13.15-13.35 Pauline Hoath: Om forholdet brev – bilde, relatert til forskningsprosjektet *When Domestic Space meets Imperial Space.*

13.45-14.00 Kaffepause

14.00-14.20 Tonje Haugland Sørensen: *Om bruk av arkivmateriale og fotografier i norske krigsfilmer.*

14.30-14.50 Siri Skjold Lexau: *Istanbuls arkitektur i litteraturen - fra Le Corbusier til Orhan Pamuk.*

15.00-15.30 Hilde Arntsen: *No laughing matter! Et historisk blick på avistegninger fra Rhodesia og Zimbabwe.*

Forskergruppen Visuell kultur, workshop i Paris: 10.09.-14.09. 2012.

Mandag 10.09:

Tove: "Hagen i museet": Musée de l'Orangerie

Tirsdag 11.09.

10-12: På CENTRE FRANCO-NORVEGIEN EN SCIENCES SOCIALES ET HUMAINES

Innlegg ved:

Inger Johanne: "Le Palais des Colonies: Fra kolonimuseum til imigrasjonsmuseum." Bygget, utstillingen og historien.

Siri: "Arkitektoniske objekter som svennestykke og estetisk objekt."

Tone: Om Isadora Duncans liv og dansestil.

Museumsbesøk:

Inger Johanne: Cité nationale de l'histoire de l'immigration

Siri: Musée des Compagnons charpentiers des Devoirs du Tour de France

Tone: Cimetiere Père Lachaise

Onsdag 12.09.

10-12: På senteret. Innlegg ved:

Jorunn: "Å bygge opp og bygge ned en museumssamling - og kvinnes engasjement i LA!" Et case-studium.

Pauline: "Picturing the Holy Land. Palestine imaged in painting and photographs in Britain 1800-1945".

Per Olav: Hvorfor smiler Mona Lisa. Noen persepsjonspsykologiske tilnærminger.

Museumsbesøk:

Jorunn: Musee Cernuschi

Pauline: Institut du Monde Arabe

Métro : Jussieu, Cardinal-Lemoine, Sully-Morland

Per Olav: Louvre

Torsdag 13.09.

10-12: På senteret. Innlegg ved:

Ragnhild: "Legevitenskapen på utstilling"

Tonje: Etnografisk film i spenningsfeltet mellom dokumentasjon og estetikk/kunst, med vekt på filmene til Jean Rouch.

Sigrid: Sjøfartsmuseet som båtologi eller kulturhistorie?

Hilde: Etnografiske utstillinger revisited. Skiftende utstillingsparadigmer i Oslo og Paris?

Museumsbesøk:

Ragnhild: Musée d'Histoire de la Médecine

Tonje og Hilde: Musee du quai Branly

Sigrid: Musée national de la Marine

Métro : Trocadéro

Forskergruppen Visuell kultur avholder juleseminar i Alvøen

Hvor: Badet Café og Selskapslokale, Alvøen.

Program:

Kl. 09.30 – 10. 15: Knut Ormhaug: utstillingsprosjektet SALONG

KL. 10.15 – 11.00: Tonje Haugland Sørensen: Stella Polaris (filmen), arkivfilm og fotografi.

11.00–11.30: Planleggingsmøte: Forskergruppens vårprogram/ arbeidsform og synspunkter på dens plass i forskerutdanningen.

Kl. 11.40 – 12.15: Museumsbesøk med omvisning: Alvøen hovedbygning

Kl. 12.30 -13.30: Lunsj

13.30 – 14.15: Siri Lexau: Om museer og nasjonsbygging i Ukraina.

14.15 – 15.00: Sigrid Lien: Fortellingen om nasjonen i museet: Maihaugens utstilling *Langsomt ble landet vårt eget*

15. 00 – 15.30 Diskusjoner og avrunding.